

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Halsa formannskap	4/19	29.01.2019

Høringsuttalelse angående forslag til lov om forbud mot hold av pelsdyr

Faktiske opplysninger

Landbruks- og matdepartementet har sendt på høring forslag til lov om forbud mot hold av pelsdyr og forslag til ordning for økonomisk kompensasjon til pelsdyroppdrettere. Høringsfrist er 31.01.19.

Høringsnotater og høringssvar ligger på følgende hjemmeside (link):

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing--forslag-til-lov-om-forbud-mot-hold-av-pelsdyr/id2619864/>

Hovedinnhold:

Departementet foreslår at det lovfestes et forbud mot å holde eller drive oppdrett av dyr utelukkende eller primært for at dyrene eller deres avkom skal avlives med sikte på salg eller annen utnyttelse av pelsen. Lovforbudet foreslås å tre i kraft straks, men med en avviklingsperiode frem til 1. februar 2025 for produsenter som drev oppdrett av pelsdyr ved lovens ikrafttreden.

Bakgrunn:

Regjeringens politiske plattform fra 14. januar 2018 sier at det skal fremmes en lovproposisjon om forbud mot pelsdyrhold med en avviklingsperiode for eksisterende produsenter frem til årsskiftet 2024/2025.

Om pelsdyrnæringen:

I Norge har det vært drevet oppdrett av pelsdyr i ca. 100 år. Årlig verdensproduksjon er 71 millioner minkskinn og 9 millioner reveskinn. Norsk produksjon utgjør 1 og 2% av dette. Eksportverdien varierer en del men er på ca 350 mill. kroner. I primærproduksjonen er det registrert 316 årsverk i 2015. I tillegg sysselsetter næringen 95 personer som leies inn i produksjonen og 98 personer i produksjon og distribusjon av pelsdyrfor.

Begrunnelse for et forbud mot hold av pelsdyr (Landbruksdepartementet)

« Det mest sentrale temaet i diskusjonen om pelsdyrnæringens fremtid har vært dyrevelferden, og spørsmålet om denne kan bli tilstrekkelig god innenfor de rammer driftsformen setter. Det har spesielt vært pekt på at mink og rev er rovdyr med kort domestiseringshistorie sammenliknet med de fleste andre husdyr, og at de har artstypiske behov som ikke blir tilfredsstilt i dagens driftsformer. **I Meld. St. 8 (2016-2017) var den overordnede vurderingen at det er mulig å ha en tilstrekkelig god dyrevelferd i næringen,** selv om pelsdyrholdet i likhet med annet kommersielt dyrehold medfører begrensninger i livsutfoldelsen som ville dyr ikke har.

I diskusjonen om pelsdyrhold er også ulike utfordringer knyttet til næringens innvirkning på naturmangfold og miljø tatt opp. Også disse spørsmålene er drøftet i Meld. St. 8 (2016-2017). Et forslag om forbud mot pelsdyroppdrett kan også begrunnes ut fra produksjonens formål. **Pelsdyroppdrett skiller seg fra annet kommersielt dyrehold og annen landbruksproduksjon ved at formålet er å produsere pels og ikke mat.**

Departementet viser også til at forbudet mot pelsdyroppdrett i England og Wales (2000) og senere Skottland (2002) er eksempel på et forbud som er knyttet til en tilsvarende vurdering av formålet med dyreholdet. Lovbestemmelsene som er vedtatt forbyr hold og oppdrett av dyr med hovedformål om å produsere pels. Fur Farming (Prohibition) Act 2000 section 1 lyder:

«A person is guilty of an offence if he keeps animals solely or primarily –

- (a) for slaughter (whether by himself or another) for the value of their fur, or
- (b) for breeding progeny for such slaughter.»

Forbudet mot pelsdyrhold som er vedtatt i Nederland, er også begrunnet på denne måten. Dette forbudet trådte i kraft 15. januar 2013 med en avviklingsperiode for minkoppdrettere frem til 1. januar 2024. I henhold til artikkel 2 i «Wet verbod pelsdierhouderij» («Lov om forbud mot pelsdyrhold») er det forbudt å holde, avlive eller få avlivet pelsdyr som i loven defineres som et dyr som utelukkende eller i hovedsak holdes for å bruke pelsen deres.

Den nederlandske domstolen Gerechtshof i Haag har i dom av 10. november 2015 omtalt begrunnelsen for forbudet slik (avsnitt 5.9): «Forbudet mot det å holde og avlive pelsdyr med tanke på å få tak i pelsen er begrunnet i en etisk norm der det å drepe for mat (en livsnødvendighet) er rettmessig, mens det å drepe for (andre) gjenstander ikke er berettiget. Lovgiveren har derfor funnet at det måtte skilles mellom pelsproduksjon, som ikke betegnes som en livsnødvendighet, og kjøtt til menneskeføde, som betegnes som en livsnødvendighet».

Departementet begrunner etter dette forslaget med at hold av pelsdyr medfører belastninger på dyrene som ikke kan forsvares ut fra formålet med dyreholdet.»

Sammendrag/vurdering

Norges produksjon av pels er en eksportrettet næring, og utgjør 1-2 % av produksjonen på verdensbasis.

På 80 tallet, og kanskje også senere var det statlig og kommunale satsinger på tilleggsnæringer til landbruket, og gårdbrukere og andre fikk informasjon om mulighetene, og det ble gitt støtte gjennom offentlige bygdeutviklingsmidler til å starte opp. Senere har Innovasjon Norge støttet etableringer. De som i senere tid har bygd nye anlegg taper flere millioner i investering/fremtidig inntekter på forbudet.

Pelsdyrnæringen har mest betydning for distriktene, der behovet for arbeidsplasser og grunnlag for bosetting betyr relativt mer enn for byene. Det er ca 400-500 arbeidsplasser som blir berørt.

Norges produksjon utgjør 1-2% av verdensmarkedet man opererer i. Når noen legger ned sin produksjon vil andre kunne levere mer. Norges produksjon vil bli erstattet med produksjon fra land som tillater produksjon. Det er kun tre andre land som det er vist til som har et forbud (England, Skottland og Nederland).

I og med at Norges produksjon av skinn vil erstattes av andre produsenter i andre land som driver akkurat på samme måten, er man kommet like langt. Man kan kanskje tenke seg at jo flere land som henger seg på med et forbud så skapes det et press på andre land og andre produsenter.

Det er ikke snakk om forbud mot handel (import) av pelsdyrskinn fra oppdrett. Et forbud mot pelsdyroppdrett virker noe ulogisk dersom det samtidig tillates import av pels fra land som driver samme produksjon som forbys i Norge.

Dyrevelferdsmessig er det vist til Meld st.8 (2016-2017) at det er mulig å oppnå god/tilstrekkelig dyrevelferd i næringen. Sammenlignet med andre land kan norsk pelsdyrhold være bra i så måte. Før man tar en så alvorlig beslutning som å forby en hel næring som berører mange som har investert store beløp, burde næringen kanskje fått en større mulighet til vise frem sin produksjon, fortelle om produksjonen, vise frem bra dyrehold og kvalitet.

Det er som nevnt med bakgrunn i en politisk plattform saken nå er fremmet. Det kan oppleves som at saken allerede er drøftet og besluttet politisk og at høringsnotat, eventuell utredning og høringsuttalelser nå kommer i ettertid. Vedrørende beslutningen i den politiske plattformen, er kunnskapsgrunnlaget for å ta en beslutning om å legge ned næringen godt nok? Hvordan er produksjonen f. eks i andre land som ganske sikkert erstatter den norske produksjonen?

Rådmannens innstilling

Halsa kommune går imot lovforslaget om å forby hold av pelsdyr. I stedet bør man fremheve og arbeide for at norsk pelsdyrnæring er på topp mht. kvalitet og dyrevelferd. Næringen er eksportrettet. Norge bør ta del i verdiskapingen, og se på mulighetene. Nedleggelse av norsk pelsdyroppdrett gir ikke mindre produksjon, men andre land og andre pelsdyroppdrettere til å ta over den norske andelen i verdensmarkedet.

Hensynet til næringsutøvere som har satset både tid og penger på næringen virker tilsidesatt. Hensynet til dyrevelferd og etikk er viktig, men ut fra at Norsk produksjon vil erstattes av andre

kan man ikke se at et forbud er fornuftig. Det eneste man oppnår ved en avvikling er nedleggelse av næring, tap av arbeidsplasser og verdiskaping. Man taper også fremtidige muligheter. I dag utgjør Norges produksjon 1-2% av verdensmarkedet, og det kunne kanskje heller vært økt fremfor å legges ned.

Behandling i Halså formannskap - 29.01.2019

Forslag til vedtak

Rådmannens innstilling:

Halså kommune går imot lovforslaget om å forby hold av pelsdyr. I stedet bør man fremheve og arbeide for at norsk pelsdyrnæring er på topp mht. kvalitet og dyrevelferd. Næringen er eksportrettet. Norge bør ta del i verdiskapingen, og se på mulighetene. Nedleggelse av norsk pelsdyroppdrett gir ikke mindre produksjon, men andre land og andre pelsdyroppdrettere til å ta over den norske andelen i verdensmarkedet.

Hensynet til næringsutøvere som har satset både tid og penger på næringen virker tilsidesatt. Hensynet til dyrevelferd og etikk er viktig, men ut fra at Norsk produksjon vil erstattes av andre kan man ikke se at et forbud er fornuftig. Det eneste man oppnår ved en avvikling er nedleggelse av næring, tap av arbeidsplasser og verdiskaping. Man taper også fremtidige muligheter. I dag utgjør Norges produksjon 1-2% av verdensmarkedet, og det kunne kanskje heller vært økt fremfor å legges ned.

Votering

Formannskapet tilrår enstemmig rådmannens innstilling.

Vedtak

Halså kommune går imot lovforslaget om å forby hold av pelsdyr. I stedet bør man fremheve og arbeide for at norsk pelsdyrnæring er på topp mht. kvalitet og dyrevelferd. Næringen er eksportrettet. Norge bør ta del i verdiskapingen, og se på mulighetene. Nedleggelse av norsk pelsdyroppdrett gir ikke mindre produksjon, men andre land og andre pelsdyroppdrettere til å ta over den norske andelen i verdensmarkedet.

Hensynet til næringsutøvere som har satset både tid og penger på næringen virker tilsidesatt. Hensynet til dyrevelferd og etikk er viktig, men ut fra at Norsk produksjon vil erstattes av andre kan man ikke se at et forbud er fornuftig. Det eneste man oppnår ved en avvikling er nedleggelse av næring, tap av arbeidsplasser og verdiskaping. Man taper også fremtidige muligheter. I dag utgjør Norges produksjon 1-2% av verdensmarkedet, og det kunne kanskje heller vært økt fremfor å legges ned.